

دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران

بررسی ارتباط برخی از عوامل شغلی با کیفیت زندگی ماماهاى شاغل
در زایشگاه بیمارستانهای تحت نظر دانشگاه علوم پزشکی تهران، سال
۱۳۹۳

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته مامایی گرایش مدیریت

استاد راهنما: سرکار خانم دکتر سیده طاهره میرمولایی

استاد مشاور: سرکار خانم دکتر مرجان فیاضی

استاد مشاور آمار: جناب آقای دکتر عباس رحیمی فروشانی

نگارش: فاطمه حاجتی

اسفند ماه ۱۳۹۳

چکیده

زمینه و هدف: کیفیت زندگی شامل حیطة های جسمانی، روانشناختی، اجتماعی و محیطی، میزان رفاه درک شده توسط افراد است و از عوامل گوناگونی از جمله شغل تاثیر می‌پذیرد. همچنین می‌توان گفت شرایط خانوادگی و شغلی بر هم تاثیرگذار هستند. برخی از شرایط شغلی عبارتند از عجین شدن با شغل، رضایت شغلی و تضاد کار-خانواده و هرکدام از آنها در هر شغلی ممکن است به نوعی کیفیت زندگی افراد را تحت تاثیر قرار دهند. لذا جهت تعیین ارتباط عوامل شغلی شامل عجین شدن با شغل، رضایت شغلی و تضاد کار-خانواده با کیفیت زندگی ماماهاى شاغل در زایشگاه این مطالعه انجام گرفت.

روش تحقیق: مطالعه ای مقطعی (همبستگی) با مشارکت ۷۰ نفر از ماماهاى بیمارستانهای آموزشی دارای بخش زایشگاه دانشگاه علوم پزشکی تهران با روش نمونه گیری سرشماری با استفاده از پرسشنامه های فرم مختصر کیفیت زندگی سازمان جهانی بهداشت، تضاد کار-خانواده کارلسون، عجین شدن با شغل لودال و کجنر، رضایت شغلی مینه‌سوتا و کسب اطلاعات دموگرافیک انجام شد. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS ۱۸ و آزمونهای همبستگی پیرسون، مان-ویتنی، کروسکال-والیس، t-test و ANOVA مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: عجین شدن با شغل با بعد محیطی کیفیت زندگی، رضایت شغلی، تجرد و استخدام غیررسمی ارتباط مثبت و با افزایش سن، سنوات خدمتی و تضاد کار-خانواده ارتباط معکوس دارد. تضاد کار-خانواده با ابعاد کلی، جسمانی، روانشناختی و محیطی کیفیت زندگی، تجرد، اشتغال در بیمارستان جامع زنان و رضایت شغلی ارتباط معکوس دارد. رضایت شغلی با تمامی ابعاد کیفیت زندگی ارتباط مثبت و با سنوات خدمتی و سن ارتباط معکوس دارد. نمره بعد اجتماعی در افراد مجرد و بعد جسمانی در افراد دارای ملک شخصی پایین‌تر -نسبت به افراد مستاجر یا ساکن در منزل والدین- است. نمره بعد محیطی و کلی کیفیت زندگی با افزایش سن کاهش می‌یابد.

نتیجه گیری: کاهش تضاد کار-خانواده از طریق افزایش رضایت شغلی و عجین شدن با شغل بر اساس ویژگیهای دموگرافیک ماماها سبب ارتقا سطح کیفی زندگی آنها می‌گردد.

کلمات کلیدی: عجین شدن با شغل، رضایت شغلی، تضاد کار-خانواده، کیفیت زندگی، ماماها، بیمارستان

Tehran University of Medical Sciences

School of Nursing and Midwifery

**Investigating the relationship between some occupational factors
and quality of life among maternity ward midwives of Tehran
University of medical sciences affiliated hospitals, ۲۰۱۴.**

Under Supervision of Dr. T. Mirmolaei
Dr. M. Fayyazi & Dr. A. Rahimi-Foroushani

A thesis submitted to the Graduate Studies Office
In partial fulfillment of the requirements for
The degree of MSc in
Midwifery

By: Fateme Hajati
Feburary ۲۰۱۵

Abstract

Background and objectives: Quality of life, including physical, psychological, social and environmental domains, is the well-being perceived by people and is affected by various factors including job. Also it can be said that family conditions and job affect each other. Some of the job-related conditions include job involvement, job satisfaction and work-family conflict. This study is conducted to investigate the relationship between occupational factors including job involvement, job satisfaction and family-work conflict and quality of life among maternity ward midwives.

Method of research: This cross-sectional descriptive-analytic (correlation) study is conducted with participation of ۷۰ maternity ward midwives of Tehran University of medical sciences affiliated educational hospitals, in which data is gathered by means of WHO-brief questionnaire of quality of life, Carlson's Work-family scale, Lodhal and Kejner's job involvement scale, Minnesota's Job Satisfaction scale and demographic features questionnaire, with census method. Data is analyzed by SPSS-۱۸ software and Pearson's correlation, Mann-Whitney's, Kruskal-Wallis', t-test and ANOVA statistical tests.

Results: Job involvement is positively related to Environmental quality of life, job satisfaction, being single and non-official employment, also negatively related to age, employment duration and work-family conflict. Work-family conflict is negatively related to physical, psychological and environmental aspects of quality of life, being single, employment in women's general hospital and job satisfaction. Job satisfaction is positively related to all quality of life domains and negatively related to aging and employment duration. Social quality of life scores are lower in single employees and physical domain scores are lower in people with owned property (compared to rental or parents house). Environmental and holistic quality of life scores decrease by aging.

Conclusion: Decreasing midwives work-family conflict may improve their quality of life by means of increasing job involvement and satisfaction based on their demographic characteristics.

Key words: Job Involvement, Job Satisfaction, Work-Family Conflict, Quality of Life , midwives, hospital